

Štandardna jugoslovanska kmetijska vrsta. — Cena 35 Din za celo leto. — Za izposojnino 10 Din. — V izposojnini delu vsakega dneva vrstica ali sje prostor 10 Din. — Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Štisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna reklamacija in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Celotni novi davčni predlog.

Prva in poglavitna zahteva Slovenske ljudske stranke, ko je šla v vlado, je bila: izenačenje davkov za celo državo.

Vsi vemo, kako se davki plačujejo sedaj.

1. V naši državi je pet različnih davčnih zakonov, ker je naša država sestavljena iz pet delov, ki so imeli pred vojsko različne davčne postavke, nekatere težje, druge lažje.

2. Je davčna uprava n. pr. v Sloveniji silno vestna, natančna in stroga. Zlasti za časa žerjavovske vlade se je ta vijak tako nategnil, da je po mnogih krajih kar po vrsti vlekel kravice repe iz hleva. Odkar je dobila SLS v Belgradu malo več vpliva, žerjavovska stranka pa toliko manj, se je hvala Bogu, davčna praksa v Sloveniji precej omilila, zlasti pri dohodnini. A naš davčni zakon je še vedno hušji kot srbski.

3. V južnih in vzhodnih krajih naše države ni zemljiških knjig in posledica je, da se tudi zemljiški davek pobira tako spozve.

Kratkoma: dejstvo je, ki ga je zlasti „Domoljub“ od začetka poudarjal: Slovenija plača veliko preveč davka v primeru z drugimi deli naše države.

Torej naj se naredi red! Enakost za vse! Kdor ima več, naj več plača, pa naj bo Slovenec, Srb ali Hrvat, kdor pa ima manj, naj manj plača, pa stanuj pod Triglavom ali pa pod Šar planino.

In drugo: davki naj se sploh znižajo, da bomo mogli gospodarsko sploh dihati. Od tega bodo imeli profit vsi: kmetje in delavci, obrtniki in industriji, pa tudi država.

Sedanja vlada se od prejšnjih razlikuje v tem, da je izenačenje davkov vzela resno. Saj so tudi prejšnje vlade o tem govorile, a storila ni nobena ničesar, ker je vsaka nerada ugriznila v jabolko, ki je zlasti za Srbe zelo kislo.

Davčni odbor je sedaj kljub neprestanemu nagajanju in oviranju od strani žerjavovcev in radičevcev predelal davčni zakon ter ga kot nujnega predložil v končno obravnavo in potrditev celotni narodni skupščini.

Obsega naslednje davke: 1. Zemljiški davek, 2. hišni davek, 3. davek na čisti dobiček javnih družb, 4. rentni davek, 5.

davek na plače, 6. davek na slučajne dohodke.

Pri prvih štirih davkih se bo poleg osnovnega davka pobiral še dopolnilni davek, ki se bo uvedel namesto dohodnine, ki odpade.

Poudarjamo, da je ta zakon vedno samo še predlog, čeprav že precej dodelan in bo o njem še obravnavala narodna skupščina.

ZEMLJIŠKI DAVEK.

Zemljiški davek se bo odmerjal od čistega katastrskega donosa. Odmerjal se bo sledeče:

1. Osnovni zemljiški davek bo znašal 12% čistega katastrskega donosa.

2. Dopolnilni davek pa po sledeči lestvici:

Do 500 Din čistega katastrskega donosa ne bo dopolnilnega davka; od 500—1000 Din 2% dopolnilnega davka; od 1000—2000 Din 3%; od 2000—3000 Din 4%; od 3000—4000 Din 5%; od 4000—5000 Din 6%; od 5000—6000 Din 7%; od 6000—7000 Din 8%; od 7000—8000 Din 9%; od 8000—10.000 Din 10%; preko 10.000 Din 12%.

Čisti katastrski donos se bo samo po sebi umevno v vsej državi zvišal. Določile ga bodo na podlagi kakovosti zemlje v posameznih krajih gotove komisije. Določeno je, da bo v vsaki občini v komisijo občina mogla poslati po tri svoje zastopnike. Kakor se pričakuje, bo povprečen čisti katastrski donos v Dalmaciji znašal 40 Din na ha, v Črni gori 20 Din, v Sloveniji 161 Din, v Južni Srbiji 150 Din, na Hrvatskem in v Slavoniji 175 Din, v Severni Srbiji 180 Din, v Bosni in Hercegovini 150 Din, v Vojvodini 660 Din.

Na podlagi tega lahko izračunamo, koliko se bo po novem zakonu znižal pri nas zemljiški davek. Za zgled:

Posesnik z 10 ha zemlje je plačeval doslej zemljiškega davka z vsemi pribitki, invalidskim davkom in komorsko doklado 376 Din 50 par. Poleg tega je tak posesnik bil navadno že podvržen plačevanju dohodnine. Po novem davčnem zakonu pa bo plačal vsega skupaj 240 Din zemljiškega davka. (Komorska doklada in invalidski

davek odpadeta poslej.) Poleg tega pa odpade še nevarnost dohodnine.

Hišni davek.

Pri hišnem davku je treba omeniti, da so hišnega davka proste vse kmetijske hiše v kmetijskih občinah. Enako so tega davka proste vse hiše in zgradbe zadrug. Hišni davek se odmerja od najemščine. Odmera se vrši tako: Od celokupne najemščine se odbije 20—30% (na deželi več, v mestih manj) za popravo hiš. Od preostalega zneska znaša osnovni davek 12%.

Tudi pri hišnem davku je dopolnilni davek po naslednji lestvici:

Do 1000 Din 2%; od 1000 do 2000 Din 3%; od 2000—3000 Din 4%; od 3000—4000 5%; od 4000—5500 6.3%; od 5500—7500 D 7.8%; od 7500—10.000 Din 9.4% preko 10 tisoč dinarjev 10%.

Tudi ta davek tedaj pomeni znatno olajšanje stanovanjskih hiš. Po računu, ki ga imam pred seboj, je hišni posestnik s 5000 Din letne najemščine plačal doslej 1893 Din davka. Po novem davčnem zakonu pa bo plačal osnovnega davka (12% po zakonitem odbitku) 480 Din in dopolnilnega davka 5%, kar znaša 200 Din, tedaj skupno 680 Din ali skoro dve tretjini manj kot doslej.

Pridobnina.

To plačujejo industrijska in obrtna podjetja, trgovci in obrtniki. Z ozirom na velikost obrata in kapitalno moč se ta davek razdeli v tri dele.

Prva skupina z najmočnejšo kapitalno močjo bo plačala 10% osnovnega davka.

Druga skupina, ki se razdeli v dve podskupini, bo plačevala 8% in 6% osnovnega davka.

Tretja skupina (mali obrtniki) 4% osnovnega davka.

Dopolnilni davek bo znašal od dohodkov za vse skupine v enakem razmerju po sledeči lestvici:

Do 10.000 Din 2%, od 10.000 do 20.000 Din 2.5%, od 20.000 do 30.000 Din 3%, od 30.000 do 50.000 Din 4%, od 50.000 do 70.000 Din 5%, od 70.000 do 90.000 Din 6%, od 90.000 do 120.000 Din 8%, od 120.000 do 150.000 Din 10%. Nad 150.000 12%.

Krošnjariji bodo plačevali letno po 60 Din tega davka, agenti pa po 1000 Din.

Davek na čisti dobiček.

Davkoplačevalci tega davka so razdeljeni v tri dele.

Prvo skupino tvorijo zadrage in regulativne hranilnice, **Rajfajznovke so izvzete.** Ta skupina plača 10% osnovnega davka.

Druga skupina so industrijska in rudarska podjetja. Ta plačajo 11% osnovnega davka.

Tretjo skupino pa tvorijo ostale družbe (banke itd.), ki plačajo 12% osnovnega davka.

Dopolnilni davek se pri teh podjetjih odmerja po donosu podjetja.

Davek na rente.

Davek na obresti hranilnih vlog bo znašal 8%. Davek na druge obresti pa 15%.

Pripomniti pa je, da so tega davka oproščene zadrage, osnovane na podlagi zadragega zakona ter vse oblastne hranilnice. (Na Kranjskem Kranjska hranilnica.)

Davek na plače.

Ta davek je določen za vse nameščence **brez razlike z mesečno plačo po eni tabeli, in za delavce s tedensko plačo po drugi tabeli, ki se pa bistveno med seboj ne razlikujeta.**

Po tej vrsti davka je vpeljan eksistenčni minimum, ki znaša za davčnega obvezanega samega 4800 Din letno povrh. Pri proračunanju je treba paziti, da se eksistenčni minimum od celega zaslužka odbije. Cel eksistenčni minimum se odbije pri mesečnih dohodkih do 4000 Din. Pri mesečnih dohodkih od 4000—6000 Din se odbije le polovica eksistenčnega minima. Pri dohodkih pa, ki so večji kot 6000 Din mesečno, se ne odbije eksistenčni minimum, marveč se plača davek od celega zaslužka.

Za lažje razumevanje naj navedemo tale slučaj:

Zasebni nameščenec s 4000 Din mesečne plače in štirimi otroki ima eksistenčni minimum na mesec 800 Din. Ta vsota se odbije od vsote zaslužka ter ostane 3200 Din. Na tej podlagi plača od 3200 Din mesečno 157 Din davka, kar znaša na leto 1884 Din, medtem ko je doslej plačeval 2400 Din dohodnine. V nižjih kategorijah je s tem tudi izdatno omiljen davek na ročno delo, ker bo vsakdo plačeval manj davka kakor ga je plačeval doslej, posebno pa očitje številne družine.

Znatno znižanje.

Iz tega je razvidno, da bo davek, če bo ta davčni načrt tako sprejet, kot je predložen, znatno znižan. In baš to so hoteli doseči poslanci SLS.

Zerjavovci in radičevci na vse strani obrekujejo, kako bo novi davčni zakon še huje pritisnil. Seveda sami tega ne verjamejo, ker majo pred sabo številke. Toda zopet pride tu v poštev tista ogabna politična nepoštenost, ki smo jo že ponovno popisali: S polenom na nasprotnika, posebno kadar kaj dobrega stori. Zakaj za nobeno ceno ljudje ne smejo vedeti, da se je SLS res posrečilo kaj doseči. Zato laži, laži na vse pretege, nekaj bo že ostalo.

SLS pa bo vse storila, da bo davčni zakonski načrt, v kolikor prinaša potrebno olajšanje, tudi v narodni skupščini sprejet.

Nov silovit udarec.

V četrtek je fašistovska vlada izrgala Slovincem iz rok njihovo največjo zadržno organizacijo Zadržno zvezo v Gorici. V palači, kjer se je na občini zborih zbiral leta in leta slovenska zadržna parlament, stoluje vladni komisar in vodi 170 zadrug, ki so raztresene po vsej Julijski Krajini od Zabnic pod Višarjami do otoka Cresa. S tesnobo zre 47 tisoč zadržnikov, ki so bili združeni pri članicah Zveze, kako je fašizem z enim samim strahovitim udarcem uničil velikansko gospodarsko organizacijo slovenskega kmečkega ljudstva.

Fašizem je uničil slovensko narodno šolo, zatrl občinsko in deželno avtonomijo, odvzel skoro vsej Slovenski inteligenci kruh, podrl veličastno stavbo slovenske ljudske prosvete. Zdaj pa je nastavl sekiro na življenjsko korenino kmečkega gospodarstva, na zadržništvo. Kako velika je katastrofa, ki je s tem zadela slovensko manjšino, moremo oceniti, če v glavnih obrisih pregledamo delo, ki ga je izvršila Zadržna zveza v Gorici.

Delo Zadržne zveze.

Zadržna zveza se je rodila v junaški dobi slovenske zgodovine, ko je mlada krščanska demokracija pod vodstvom dr. Kreka začela na Slovenskem z velikopotezno zadržno akcijo. Na prevahu 19. stoletja so nastale prve rajfajznovke na Goriškem. Združile so se leta 1903. v Goriško zvezo gospodarskih zadrug s sedežem v Gorici. To mlado zadržništvo je našlo velikansko neobdelano polje. Po deželi je primanjkoval kmetijski kredit, zato je cveteo oduševstvo, mala kmečka posestva so hiralna in propadala, obenem pa se je vršilo nezdravo kupičenje zemlje v rokah posameznih magnatov. Tu so zastavile svoje delo posojilnice, odprle so malemu kmetu cenen in zanesljiv kredit. Ob strani posojilnic so začele rasti mlekarke in vinarske zadrage. Vse to delo je po velikopoteznem načrtu vodila matica v Gorici, ki je izsolala štab zadržnikov po vsej deželi in smoteno urejevala denarni promet. Svetovna vojna je pretrgala to delo, a l. 1918. so goriški zadržniki s podvojeno energijo začeli obnavljati zadržne postojanke. Goriška zveza je razširila svoje delovanje na Notranjsko in Istro in se prekrstila v Zadržno zvezo v Gorici. V svojem obnovitvenem oddelku je združila 42 stavbnih zadrug, ki so pozidale velik del porušene vasi na Goriškem. Potem je zednila vse mlekarke zadrage goriških gora in jim odprla njih izdelkom pot na tržaški in beneški trg. Istočasno je financirala edino domačo veleindustrijo Čevljarsko zadrugo v Mirnu, ki preživlja preko sto družin. V Brdih, kjer je še doma kolonat, je kupila in razdelila več veleposestev med male kmete. Največja zasluga Zadržne zveze pa je ta, da je nudila tisočim kmetom cenen kredit in jih obvarovala pred izkoriščanjem po bančnem kapitalu. Vse to velikansko delo je bilo mogoče izvesti, ker je slonelo na zaupanju ljudstva v poštenje domačih ljudi in na idealizmu slovenskih zadržnikov.

Zakaj so fašisti zavzeli Zvezo.

Očitek goriškega prefekta se sklicuje na to, da je vladna komisija, ki je lani skozi šest mesecev preiskovala poslovanje, ugotovila, da

Zadržna zveza ne more dati svojim članom vse opore za uspešen napredek. Nadalje trdi, da slovensko načelstvo in nadzorstvo ni vredno zaupanja; odstavlja tudi občni zbor, ker tudi načelstva in nadzorstva 170 zadrug (okoli 1500 zadržnih voditeljev) niso vredni zaupanja. In vse to zaupanje prenaša na eno osebo, na tujca, ki ne pozna ne jezika, v katerem zadrage poslujejo, ne ustroja slovenskega zadržništva. Za vse bodoče delo tega komisarja mora garantirati 42 tisoč gospodarjev.

Goriški prefekt trdi, da je postavil Zadržni zvezi komisarja iz gospodarskih razlogov. Goriški prefekt je s tem zavedno izrekel veliko neresnico. Zadržna zveza je vedno v polni meri napram svojim članicam izpolnjevala vse obveznosti, njeno delovanje je bilo v finančnem in upravnem oziru povsem pravilno in neoporečno. To je ugotovila vladna revizijska komisija. Vršila je v polni meri svoje obveznosti, ko so l. 1922 po krivdi vlade njene članice izgubile ob zamenjavi preko 100 tisoč lir samo na obrestih. Takrat gospoda prefekta ni skrbel gospodarski položaj zveze. V vsej povojni dobi ni niti v eni zadrugi prišlo do poloma. In v najhujši gospodarski krizi l. 1927., ko so celo vladni zavodi prišli v denarne zadrege, je Zveza vedno točno izplačevala vloge. G. prefekt vse to dobro ve iz poročil uradne komisije. Kljub temu se predrzne uradno trditi, da ga je zgolj velika ljubezen do slovenskega gospodarstva privedla do tega, da uniči Zadržno zvezo.

Na laž so ga tudi postavili sami fašistovski listi. Ze lani so fašistovski tajniki v slovitih spomenici na Mussolinija zahtevali, da se pofašistijo slovenske zadrage, »ket so politične postojanke slavizma«. V komentarju, ki ga priobčuje uradno glasilo goriškega fašizma »La Vedetta di Gorizia« stoji: Zadržna zveza je podpirala Alojzijevešče, Družbo sv. Mohorja, izdajala denar za tisk raznih »Goriških straž«, raznih koledarjev v slovenskem jeziku, da se ohrani živa plamenica panslavizma tostran Alp. — Ti podatki niso resnični, vendar je fašistovski list s tem odkril prave vzroke prefektove odredbe. Goriški prefekt je hotel udariti vzgojevališča slovenskega duhovskega naraščaja, hotel je udariti slovenski katoliški tisk in uničiti zadnje sledove slovenske prosvete. S temi razlogi je ta gospod v svojih pisnih in spomenicah na vlado utemeljeval nujnost komisarijata. Ni mu mar za gospodarski procvit dežele, ampak gre mu za to, da izpremeni slovenske zadrage v politične postojanke fašizma, tudi če ob tej igri propade na tisoče posestev.

Med. univ. dr. Ludovik Zalar

bivši zdravnik univ. klinike prof. dr. Hochenegega na Dunaju, se je preselil na Sv. Petra cesto št. 2, Ljubljana.

Ordinira od 1/10 do 1/12 in od 2 do 1/4 ure

Telefon št. 3003.

DIŠAVE SLON

v zavrtkih so garantirano čiste in proste vsake tudi najmanjše druge primesi. Zabeležite torej povsod in izrečno dišave v zavrtkih znamke »Slon«.

V vsako hišo Domoljuba!

Delo poslancev.

17. jan. Davčni odbor je pozno ponoči dovršil svoje delo. Davčni zakon je izdelan in kljub nagajanju žerjavovcev in radičevcev bo prišel še pred 1. februarjem v narodno skupščino. Zadnji dan sta poslanca dr. Kulovec in Pušenjak spravila v zakonski osnutek še to, da se gradbe, ki služijo izključno v kmetijske svrhe, oproste vsakega davka. Istotako, da se zemljišča do 500 Din čistega katastrskega donosa, oproste dopolnilnega davka. V poročilu, ki bo predloženo skupščini, se izrecno povdarja, da bodo zlasti za malega in srednjega kmeta davki nižji.

V finančnem odboru se je obravnaval kmetijski proračun, ki je znatno manjši od prejšnjih zato, ker so mnogo poslov preveze oblasti. Minister je razvil program: melioracijski zakon (zboljšanje zemlje), s katerim upa kmetu pridobiti poldrugo milijardo dohodkov, kmetijske šole se bodo pomnožile, zakon o kmetijskem kreditu se bo spremenil tako, da bodo tudi državne zadruge lahko delile državne kredite. Pri debati se je poslanec Smodej zlasti zavzel za regulacijo Kamniške Bistrice, Save, Mure in Drave ter raznih hudournikov.

18. jan. Finančni odbor je obravnaval proračun poštnega ministra, ki je bil sprejet.

19. jan. Sprejet je bil v finančnem odboru proračun ministra za šume in rude. Sprejet je bil predlog poslanca Smodeja, da se vnese v proračun še en milijon Din za uravnavo hudournikov.

Posebna komisija je razpravljala o načrtu zakona, kako naj se uredi civilno razmerje posameznih veroizpovedi v državi. Komisija je bila mnenja, da se brezbožci v državi ne smejo priznati in da se kot takim ne dajejo nobene pravice.

21. jan. Pri proračunu finančnega ministra je nastopil kot glavni govornik poslanec Smodej, ki je na široko razlagal krivice, ki se gode tobačnim delavcem in vpokojencem. Zahteval je, naj se čimprej podpiše pravilnik o plačah, dalje da se tobačnih delavcev pokojnine povišajo, ker so danes sramotno nizke, trafikantom naj se zvišajo provizije od 4 na 8 odstotkov. Minister dr. Spaho je nato odgovoril vsem govornikom. Med drugim je povedal, da je v Srbiji že nad 200 občin zmerjenih za zemljiško knjigo in da ta posel vrše slovenski in hrvaški uradniki, dalje je izdal naredbo, da se prevedejo kronski vpokojenci, da se izdeluje pravilnik za monopolno delavstvo ter da se vprašanje glede provizije trafikantom na novo pregleda.

23. jan. Finančni odbor je dokončal razpravo o finančnem zakonu, ki se je znatno popravil. Upravno sodišče v Celju bo ostalo, odredba glede redukcije univerz je bila omiljena, istotako se so črtali paragrafi glede redukcije po bolnicah.

POLITIČNI ZAPISKI

Železničarske rente. Minister dr. Gosar je odredil, da mora osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu še nadalje izplačevati železničarske rente.

Vukičević in dr. Korošec sta se pretekli teden dalj časa razgovarjala o političnem položaju.

Za ureditev razmer v južni Srbiji je notranji minister sklical vse prizadete velike župane na posvet.

Za upokojene orožnike. Vsled posredovanja SLS je ministrski svet odobril kredit dveh milijonov dinarjev za orožniške upokojence.

Posedstva ob meji. Na zahtevo ministra dr. Gosarja je ministrski svet črtal iz finančnega zakona § 69., ki prepoveduje prosto razpolaganje s posestvi v obsegu 50 km od meje.

Davidović se je zopet sestal s Pribičevićem, Radičem in Joco Jovanovićem ter se z njimi razgovarjal, kako bi bilo mogoče ustvariti vladu vseh strank. Demokratski ministri pa pravijo, da je sedanja vlada čisto dobra in da ni nobenega vzroka zamenjavati jo s slabšo. Davidoviću pa pustijo, da se razgovarja po svoji mili volji, ker itak ostane vse samo pri razgovorih. Ni pa zadovoljen s tem ministrski predsednik Vukičević, ki je mnenja, da morajo ti preprijazni razgovori s Pribičevićem in Radičem prenehati in je pozval demokratske ministre, naj v tem oziru kaj ukredujejo.

Radić in Pribičević v Zagrebu. Preteklo nedeljo sta imela Radić in Pribičević zborovanje v Zagrebu, kamor naj bi ta dan poromalo nad desetstisoče hrvatskih kmetov z zastavami in harmoniko. Pa ni bilo ne kmetov, ne zastav, ne harmonik. Sami Zagrebčani. Govorili so: Pribičević, ki je krepko udarjal po sedanji vladi in še malo več, da si ja tako še zadnje mostove podere za sabo (mož v opoziciji ne pozna potrebne samopremagovanja); dalje dr. Kramer, ki je slikal grozote slovenskega klerikalizma in naposled Radić, ki je govoril o vsem: o slovenačkih popih, o nezvesti ženi — vladi in o Crni gori. V Belgradu so zlasti zamerili Pribičevićevemu govoru in Davidović se je krepko ugriznil v ustnice radi skrajne nerodnosti g. Pribičevića. Hujšega ni bilo.

Nekaj za »Kmeti list«. Hrvatske »Seljačke novine« pišejo: »Zagrebska oblast, v kateri popolnoma odločajo radičevci, je uvedla višje davke kakor ljubljanska, kjer odloča Slovenska ljudska stranka. Za dvig kmetkega gospodarstva je določila zagrebska oblastna skupščina okrog 6 milijonov, ljubljanska pa nad 9 milijonov Din. Za ceste in mostove bo dala ljubljanska oblast več kot zagrebska. In še nekaj: v Zagrebu je za oblastni odbor odrejenih 626.550 Din, v Ljubljani pa samo 390.000 Din. Bratje seljaki, evo vam primer, kako gospodari SLS in kako — radičevci.« — Zakaj g. Pucelj v svojem glasilu o zagrebskem oblastnem proračunu tako trdovratno molči?

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

PO SVETU

Vatikan.

s Uradno glasilo svete stolice je podvrglo ostri kritiki knjige italijanskega pisatelja D'Annunzija. Ker je Mussolini sam sprožil misel, da bi se vsa D'Annunzijevo književna dela na novo, opozarja »Osservatore Romano«, da bi bilo to v nasprotju z krščanskimi stremenji za obnovo države, kakor jih Mussolini deloma uveljavlja, ker je D'Annunzijo pagan do kosti.

s Apostolski blagoslov sv. očeta hrvatskemu pisatelju Mažuraniću, ki je umrl te dni, se glasi: »Sveti oče podeljuje rad Vladimiru Mažuraniću, ki leži bolan, apostolski blagoslov, znak nebeške milosti.«

Italija.

s Kadar ima pri vzgoji mladine samo vlada besedo. Tridentški šolski urad je sporočil škofijskima ordinarijatom v Tridentu in Brixenu, da se mora v bodoče v vseh šolah južne Tirolske vršiti verouk edino v italijanskem jeziku.

s Za podestata (župana) v Postojni so fašisti imenovali nekega kapetana Rellija, najhujšega zatiralca istrskih Slovanov.

s Mussolinijevi črnosrajčniki v Trstu so se te dni vselili v obnovljeni »Narodni dom«, ki so ga pred leti sami zažgali.

s Fašisti so Jugoslavijo že okrnili — na papirju. Na novem stenskem zemljevidu, za katerega delajo mussolinijevci veliko reklamo, tvori Crna gora državo zase z glavnim mestom Cetinjem. Ej, to bo še italijanskim napačnjencem hudo, ko bo končno prave meje med nami in njimi začrtala — Pravica.

Avstrija.

s Avstrijski poslanec Ellenbogen o fašistovski Italiji in Madžarski. Avstrijski parlament je imel 17. jan. sejo, na kateri je poslanec Ellenbogen med drugim izjavil sledeče: »Italija je država, o kateri ve vsa Evropa in ves svet, da s polno zavestjo pripravlja vojno. Njene sovražnosti so naperjene na eni strani proti Franciji, na drugi proti Jugoslaviji. Italijansko oboroževanje proti Jugoslaviji dobiva izraz v poskusih pošiljanja orožja preko avstrijskega ozemlja na Madžarsko. To postopanje je zarota Italije z Madžarsko proti evropskemu miru, pred vsem proti Jugoslaviji. Italijanske bojne priprave so prišle tako daleč, da se je tekom zadnjega pol leta že večkrat zdelo, da bo izbruhnila vojna, ki se je le s posredovanjem drugih velesil mogla preprečiti.«

Romunija.

s Vojni minister zahteva 115 milijard lejev nad 40 milijard Din) za preureditev romunske vojske. Od te vsote je določenih 14 milijard za zračno brodogradnjo. Predlog je bil v ravnem vojaškem svetu sprejet in ves načrt preureditve bo izvršen v 12 letih.

s Kadar davčni uradnik prejema za izterjavanje davkov nagrado, mesto dostojne plače, se godi tako, kakor je povedal te dni poslanec romunskega parlamenta Fabiani:

Razni davčni »kontrolorji« dobivajo za svoje »vestno« delo zneske, ki presegajo plačo finančnega ministra, stroški izterjavanja pa znašajo skoro polovico celokupne vsote prometnega davka. In kdo plača vse to?

Nemčija.

s Nemčija preživlja težke čase. Najvažnejše vprašanje je sedaj ne glede na svetovno naziranje boj med levičarskimi in desničarskimi strankami. V Nemčiji je okrog 70 odstotkov volivcev, ki nimajo premoženja: uradnikov, uslužbencev, delavcev in komaj 30 odstotkov takozvanih posedujočih slojev. Bližnje državnozborske volitve bodo pokazale, v kakšnem pravcu se bo razvijala v tem oziru v bodoče republika Nemčija. Drugo tako vprašanje, o katerem so se zastopniki posameznih nemških dežel te dni brezuspešno posvetovali, se tiče ureditve države. Zdaj so posamezne nemške dežele pravzaprav države v državi, kar vsekakor ovira dobro državno miselnost in splošni napredek. Nemci pa so prepričani, da bi bil tudi strogi centralizem škodljiv, posebno ker bi Prusija s svojo skoro dvetretjinsko večino lahko zanemarjala druge dežele, ako bi pristale na centralistično ureditev države. Tretja težkoča pa je — šolsko vprašanje. Sedanja vladna večina je postavila šolski zakon, ki bi zajamčil otrokom katoliških staršev katoliške šole. Ker pa imajo protiverske stranke v Nemčiji še vedno veliko moč, važni zakon še ni prišel do veljave in bodo tudi njegovo usodo odločile šele — bodoče državnozborske volitve, na katere se vse nemške stranke že prav pridno pripravljajo.

Poljska.

s Narodne manjšine so se združile za bližnje državnozborske volitve. V volivni blok so vstopili Ukrajinci, židje, beloruski agrarci in Nemci. Socijalisti ne nastopajo enotno: deloma bodo volili s poljskimi socijalisti, deloma z narodnimi manjšinami. Opozicijski blok računa, da bo dobil od 444 poslancev najmanj 80.

s Med Poljsko in Litvo bo težko prišlo do sporazuma, čeprav je v sporu posredovalo Društvo Narodov. Predsednik Litve nastopa precej izživajoče. Kaj pa, če niso za njim — sovjeti?

Drobne novice.

Ligurski škofje v Italiji so izdali skupno pastirsko pismo proti modi in obliki modernega razveseljevanja.

Tovorni vlak je zavozil med množico ljudi na kolodvoru v Budimpešti. Dve osebi mrtvi, mnogo ranjenih.

Vojško letalo je padlo na tla na Češkem z višine 150 m. Voditelj letala (pilot) in spremljevalec mrtva.

Na ovinku je zavozil v kanal avtomobil pri Modeni v Italiji. 6 oseb mrtvih, tri ranjene.

V Ameriki ne gre kar tako. Bogat njujorški veleindustrijalec je zapustil svojo zaročenko, ki je vložila radi tega tožbo za 130 tisoč dolarjev in sicer za »solze in nevarno razburjenje«. Pravi jo, da bo nezvesti zaročenec obsojen.

V premogovniku West-Franchfort v Illinoisu v Ameriki je 9. januarja nastala velika

NOVIČAR

d Novega princa imamo. V četrtek 19. jan. zjutraj ob 1 je dobil naš kralj Aleksander zopet — sinčka. Kraljica kakor novorojenček, ki je dobil začasno ime Andrej po patronu kraljeve hiše, sta popolnoma zdrava. Krst se bo vršil v kratkem z veliko slovesnostjo.

d Čitajte. Sedaj pozimi, ko ni toliko dela po kmetih, je najboljša prilika, da si vsakdo s čitanjem razširi svoje duševno obzorje in poglobi v izobrazbi. Pa tudi delavci imajo po opravljenem šihu čas, da vzamejo v roko dobro čtivo. Koliko se tudi s tem prihrani, ker bi marsikdo tisti čas predsedel v gostilni. Zato zlasti sedaj v zimskem času priporočamo, da se naročite na »Slovenca«, ki je zlasti v zadnjem času najboljši in najcenejši slovenski dnevnik. Stane samo 20 Din mesečno.

d Prva številka Novic v slikah je priložena današnjemu »Domoljubu«.

eksplozija. Najbrže je vseh 100 rudarjev dotičnega rova mrtvih.

Afganistanskemu kralju (države poleg Perzije), ki je bil nedavno v Rimu, je darovala italijanska vlada — okropni avtomobil.

Naša kraljica Marija dobi po svojem umrlem očetu okoli 27 milijonov dinarjev dedščine.

Prijateljsko pogodbo sta podpisali Francija in Španija.

Konferenca strokovnjakov o varstvu civilnega prebivalstva, ki je te dni zborovala v Belgiji, se je odločno izjavila proti plinski vojni.

2 in pol milijarde zlatih mark (okrog 34 milijard Din) bo plačala Nemčija vojne odškodnine v letu 1928.

500 kmetov se sežgalo na grškem otoku Kreti zemljiške knjige in arhive finančnih oblasti, ki so kmete prehudo pestile z davki.

Gospo častnikov nemške mornarice ne smejo več nositi bubi frizure. Tako se glasi povelje komandanta mornarice.

Sneženi plaz je zgrabil na poti iz Koroške na Kranjsko nekega tihotapca ter mu prizadejal težke poškodbe. Nosil je s seboj 9 kg saharina.

Oster boj proti nenravnosti, posebno proti tajni prostituciji, je začela policija v Pragi.

Osem ogromnih požarov v eni noči je bilo te dni v Washingtonu v Ameriki. 25 gasilcev težko ranjenih. Požarov osumljen je neki bolnik, izpuščen iz blaznice.

350.000 rudarjev v Porenju (v Nemčiji) je odpovedalo plačilne tarife in hočejo štrajkati.

Silen vihar je divjal nad državama Ohio in Kentucky v Severni Ameriki. Poškodoval je več sto mest in vasi. Škoda v naselbinah znaša 1 milijon, na nasadih pa več milijonov dolarjev (1 dolar 56.75 Din).

Za 60 milijonov lejev gospodarskih strojev bo v bodočem letu uvozila Bolgarija. Za nabavo se zelo zanimata češka in avstrijska industrija. — Bi bilo tudi pri nas pametneje,

d Kdor hoče brezplačno v Lurd, naj dobro prebere v današnjem »Domoljubu« članek »Slovenčeve nagrade«.

d Kralj je podpisal ukaz o obširnih pomilostitvah.

d Petdesetletnico rojstva slovenskega pesnika Otona Zupantiča je praznovala 22. jan. ljubljansko gledališče. Poleg peskih in drugih točk je bil na programu tudi lep slavnostni govor pisatelja g. Zupantiča Fr. Ks. Finžgarja. — V petek zvečer, 20. jan., pa je proslavila Zupantičev jubilej s posebnim predavanjem v Unionu naša Prosvedna zveza.

d Pet let človekoljubnega dela je praznovala 23. jan. nova bolnica za ženske bolezni v Ljubljani. Od 1. 1923. do konca leta 1927. je bilo sprejetih v porodnišnico 5584 porodnic, ki so se oskrbovale v zavodu skupno 78.528 dni. Večjih porodniških operacij je bilo izvršenih 699. Umrli ni nih

da bi se gotovi industrijci bolj brigali za podobne stvari, kakor da venomer protestirajo protestirajo.

Zastopstvo sovjetske zveze v Berlinu se je začelo pogajati za zgradbo kolesarske in avtomobilne tovarne v Moskvi. Tovarna naj bi izdelala letno 25.000 avtomobilov in 120 tisoč koles.

Povodenj je uničila mesto Diamantina v Braziliji. 5000 ljudi je brez strehe.

Zastopniki ruskega sovjetskega delavskega komisarja so prišli te dni iz Nemčije v Prago. Menda študirajo socialno zavarovanje in socialno zakonodajo (?).

80.000 tujcev je obiskalo Prago 1. 1927.

V posloplju sovjetskega poslanstva v Parizu se skrivajo štirje komunistični francoski poslanci, ki so obsojeni radi protidržavnosti. Tja pa policija ne sme. Še g. Radić je bil bolj korajžen!

Vizum sta sporazumno odpravili Nemčija in Norvegija.

Potapljalci štrajkajo v pristanišču Marseille v Franciji. Zahtevajo višje plače.

Vojni filmi so prepevedani v Franciji. Vlada tolmači, da smešenje vojnih dogodkov žali spomin padlih junakov.

43 novih križark hoče imeti ameriški minister mornarice. Če bo ameriški kongres to potrdil, pravi Japonska, da bo morala tudi ona pomnožiti svoje brodovje.

Zgraditelj panamskega kanala (med Severno in Južno Ameriko) general Georges Goethals je v starosti 70 let v New Yorku umrl. Najmenitnejši inženir v Zedinjenih državah!

Egiptovska vlada Servat paše je podala ostavko. Noče nositi odgovornosti za sklenitev angleško-egiptovske pogodbe.

Tudi na Japonskem bodo volitve. Da se prepreči padec vlade, je bil državni zbor razpuščen. Sedanja vlada bo vodila volitve, ki bodo v 5 mesecih.

Na Kitajskem v pokrajini Šantung je huda lakota. V glavnem mestu Tsinau spi 25.000 ljudi po cestah in prosi hrane. Kmetje prodajajo zemljo in celo svoje — hčere.

ena od sto. Z bolnico je spojena babiška šola, ki je tekom petih let poslala med narod 150 dobro izučenih babic. Sedaj se jih izobrazuje 16.

d Petdesetletnica kulturnega delavca. 16. jan. je obhajal 50letnico rojstva Vinko Vodopivec, vikar v Krombergu na Goriškem. Skoraj ni društva, pa tudi ne cerkve, kjer bi se ne prepevale lepe Vodopivčeve skladbe.

d Zbor zaupnikov SLS za politični okraj Novo mesto bo v ponedeljek dne 30. t. m. ob 10 dop. v Rokodelskem domu v Novem mestu. Poročajo poslanci. Vabila smo razpolagali.

d Za velikega župana v Skoplju je imenovan Jovan Naumović, sedaj polkovnik v Celju.

d Mladinsko zavetišče v Celju. Oblastni odbor mariborski je kupil skupino na dražbi prodanih Rebekovih poslopij v Celju za 700.000 Din za mladinsko otroško zavetišče.

d V Ftuju je bil izvoljen za župana g. Mihael Brantič, pristaš SLS. Castitamoi!

d Konec prvega polletja na ljudskih šolah bo 31. jan. opoldne. Pouk se zopet prične 6. febr.

d Zaščita našega delavstva na Vestfalskem. Minister za socialno politiko dr. Gosar je imenoval komisijo, ki naj pripravi potrebne podatke za zaščito naših delavcev na Vestfalskem. Tudi nemška vlada je sprejela tozadevni predlog naše vlade.

d »Vsak, kdor »Domovina« bere, ne najde v njej ničesar pregrešnega, ničesar protiverskega«, piše žerjavovski tednik. — Trditev je seveda neresnična. »Domovina« naj pove, ali je pisala ali ne, da so vse pravljice o Antikristu gluposti? »Domovina« naj pove, ali je pisala ali ne, da je vera farovška bera? »Domovina« naj pove, ali je napisala v št. 47 od 24. nov. 1922 sledeče: »Tedad je razumel človek, kaj pomenja človeštvu Bog: začetnika vsega sveta, a tudi začetnika vsega zla.« »Domovina« naj pove, ali je v članku »Krščanstvo in paganstvo« z dne 2. maja 1924 primerjala sv. Trojico, Mater božjo in svetnike s paganskimi bogovi in dalje trdila, da je Cerkev vzlic odporu vernikov vpejlavala paganstvo v krščansko bogoslužje? itd. Vse to naj »Domovina« pove in vsakemu bo jasno, ali je bila pisava »Domovine« protiverska ali ne!

d »Domovina« nas ne odvrta od nobene verske in cerkvene dolžnosti. To si upa danes trditi žerjavovski tednik. Pa ni tako. Le pogledjmo! »Domovina« naj pove, ali je odvrtača ljudstvo od verskih in cerkvenih dolžnostih z besedami »Izpodnesimo rimskim hlapcem tla!« Ali ni odvrtača »Domovina« ljudstvo od verskih in cerkvenih dolžnosti, ko je napisala o duhovnikih »Nič jim ne verujte, nič jim ne dajte!« Ali je »Domovina« pospeševala zapujanje vernikov do vere in Cerkve, ko je trdila, da volitev papeža nima z Bogom in sv. Duhom prav nobene zveze? Ali ni »Domovina« odvrtača ljudstvo od verskih in cerkvenih dolžnosti s podlim zaletovanjem v razne verske družbe, v romanja, v katoliške shode in v evharistične kongrese? Halo! »Domovina« vse to povej, da bo ves svet videl, kako »pobožna« si!

d 30 angleških zdravnikov pride v Jugoslavijo koncem maja, da se seznanijo z napredkom naše države.

d Bankovci po 5 Din so v veljavi. Finančno ministrstvo objavlja, da se bankovci po 5 Din niso vzeli iz prometa in jih mora vsaka blagajna sprejemati.

d Hudo je zbolel minister za narodno zdravje g. Miletič. Bolezen je tako resna, da ga ne morejo prepeljati iz Niša v Beograd.

d Bos iz Rov pri Kamniku proti Ljubljani (okrog 21 km). Na Stefanov večer preteklega leta so v neki gostilni na Rovih stavili za tisoč dinarjev trije junaki: A. M. in F., da pride gospod A. kljub ledeni poti bos v Ljubljano. In res! Drugi dan zvečer so se podali na pot, dva obuta, A. pa bos. V Radomljah so se ljudje kar plašili, ker je bilo že pozno zvečer. V Domžalah so naleteli na vlak. Ker je bosonogi dobro korakal, sta mu ona dva, v strahu, da izgubita stavo, jela prigovarjati, naj bi šli na vlak in bi se lepo po toplem vrnili. A on vkljub slabi poti junaško stopa dalje. In še celo tekmuje, kdo bo urnejši. Med potjo je bosonogi večkrat sdel v sneg, zakaj obuta dva ga nista dohajala. A končno je bila pot vendarle predolga. Bosonogi jame pešati, zakaj noge niso bile več kos tidi ledeni poti. Kljub hudim težavam so prispeali na Crnuče do gostilne Rogovilec. Tam je bos mož omedlel in ker so pri Rogovilecu že vsi spali, sta ga onadva prenesla v bližnjo hišo, kjer ga tam izročila dobrim ljudem. Po preteku dveh dni se je bosonogi vrnil domov, a ne peš. Ležal je nato nekaj dni in premišljeval, koliko ga je stal ta nočni izprehod z Rov proti Ljubljani.

g Sprememba semnjev v Dolenji vasi pri Ribnici. Ker se je nabralo v tukajšnji okolici preveč semnjev skupaj, so se dnevi semnjev v Dolenji vasi spremenili, da se vrše odslej na sledeče dneve: 28. januarja, 13. aprila, 4. septembra in 17. novembra.

d »Delavska politika« in — katoliška cerkev. Na Dunaju je prošlo leto vsled socialistične agitacije odpadla od katoliške cerkve okrog 28 tisoč — »suhih vej«. To poroča tudi socialdemokratska »Delavska politika« in v št. 5 z dne 18. jan. 1928 dostavlja: »Kdor hoče pri nas v Sloveniji v tem oziru slediti avstrijskim sodrugom, naj se obrne za pojasnilo na »Klub svobodomiselcev v Mariboru«. — Ali je tako pisarenje agitacija za odpad od Cerkve ali ni?

d Mrjasec je imel parklje kakor enoletno tele. Eden teh divjih preiščev namreč, ki jih je ustrelil logar Kaštanek 15. jan. nad soteško graščino poleg Sv. Petra na Dolenjskem.

d Čisti dobiček Narodne banke v Beogradu v letu 1927. znaša 28 milijonov Din, napram 26 milijonom v letu 1926.

d Povečali bodo železniško postajo v Vinkovcih na Hrvaškem, od 17 na 46 tirov. Preureditev bo veljala okrog 100 milijonov dinarjev.

d Škrlatinka se širi v severni Dalmaciji. V vasi Rahovo so že umrli trije otroci.

d Stavec so zaprli. Stavec Jakob Sirošević je uslužben v tiskarni na Sušaku, ker pa ni mogel tam dobiti stanovanja, stanuje v Reki. Pred kratkim so ga pa Italijani nenadoma zaprli, ne da bi povedali zakaj. Ker je Sirošević naš državljan, je

naš konzulat v Reki naprošen, da preišče ta slučaj, ker je zaprti stavec znan kot miren in resen človek.

d Še so zakladi v zemlji. V vasi Horčulja v Fojnici v Bosni je našla neka deklica pri kopanju zemlje na vrtu lonec, poln starega zlatega in srebrnega denarja in zlatega nakita.

d Volkovi še vedno strašijo. Po vaseh občine Sinj v Dalmaciji so se pojavile cele tolpe volkov. V Radošću pri Sinju je neki kmet ubil volka, ki je poklal 12 ovac. Čakal je na volka celo noč.

d Med lončeno robo je zavezil v Ljubljani kmetski konj, ki se je ustrašil poštnega avtomobila. Voznik si je izbral mirno pot sporazuma in poravnal škodo s štirimi stotaki.

d Umrl je dne 16. t. m. v Šmartnem pri Litiji v 37. letu svoje starosti Alojzij Strah, sin ugledne rodbine Strahove iz Cerovce. Zapušča vdovo in sina.

d Umrl je sredi pota posestnik Jakob Koščak iz Gmajne, ko je šel kupovat mrvo v bližnjo vas Podbukovje (na Dolenjskem). Kakor navadno, je domov grede polglasno pel, naenkrat pa se je zgrudil sredi pota na tla. Zadel ga je mrtvoud.

d Umrl je zlatomašnik Anton Nemeš 19. jan. v Kokri. Rojen je bil na Premu na Notranjskem in je doživel skoro 83 let.

d Nenavadna smrt mesarja. Pavel Gerenčer iz Dubrovnika v Slovenski Krajini je bil dolgo vrsto let mesar doma in pri sosednih hišah. Letos ga je pri tem poslu zadela nesreča, ki je zahtevala njegovo življenje. Dolgi nož je navadno nosil ob nogi za škornji. Tako je bilo tudi usodnega dne. Navzdol obrnjeni nož se je med premikanjem noge zapičil v žilo-vodnico in jo prerezal. Gerenčer je nesrečo opazil šele takrat, ko ga je otrok opozoril, da noga močno krvavi. Kmalu je popolnoma izkrvavel in se mrtev zgrudil.

d Pri brvi čez potok so našli mrtvo posestnico Ivano Ljubec od Sv. Andraža v Slovenskih goricah. Vračala se je od sosedovih, kjer je bila na sedmini, a se je ponesrečila.

d Voz z listjem se je prevrnil na kmetškega fanta Ivana Zebič v župniji Kalobje nad Št. Jurijem ob juž. žel. Smrti ponesrečeni je bil cerkveni pevec in sploh ugleden mladenič.

d Ne puščaj otroka k štedilniku. 17. januarja se je petletni sinček mesarja Geršaka v Brezini pri Brežicah polil z loncem kropa po vsem životu, da bo težko okrevl.

d Požar v Ribnem pri Bledu. V soboto 21. jan. zvečer je nastal požar v gospodarskem poslopju Janeza Valenta. Ogenj je uničil skedenj in hleve. Škode je 50.000 Din.

d V tovarni likerjev v Požegi je izbruhnil požar. Rešili so skladišče in mlin. Škode je za pol milijona Din.

d Gledališče v Novem Sadu je v noči na ponedeljek 23. jan. pogorelo. Ogenj se je začel, ker so se vnele vsled električnega kratkega stika kulise. Škoda znaša 3—4 milijone, zavarovalnina pa le 900.000 Din.

d Sadovi moderne vzgoje. V Sinju v Dalmaciji sta dva gimnazijca, stara 16 in 17 let, sinova uglednih staršev, vlomila v frančiškansko cerkev. Frančiškani so ju

zalotili, ko sta jemala denar iz cerkvenih pušic. S seboj sta imela vitrihe in samokres. Mlada vlomilca sta orožnikom svoje dejanje priznala.

d Mlada tatca. V pisarno advokata Kajona v Sarajevu je bilo vlomljeno in je bila odnešena blagačna z 2100 Din gotovine in 400 Din kolkov. Dognali so, da je tatca 13letna deklica. S svojo tovarišico je trčila denar za bonbone in — kinematografe.

d Neznani tatovi so vlomili v trgovino g. Cirila Gašperina v Begunjah na Gorenjskem. Ukradenega blaga je za 5000 Din, denarja pa 1000 Din. Pa še kolo so pobrali, da je bil plen prej na varnem.

d Ponočnjaki so se stopili v neki zagrebški kavarni. Konec: razbita kavarna, 40.000 Din škode in — zapor.

d S krvavim nožem v roki je prišel sam na sodišče neki morilec v Rogatici pri Karlovcu. Dolgo ni mogel izpregovoriti. Končno je povedal, da je s tem nožem umoril v gozdu Savo Dobriloviča. Istega dne so našli Savo mrtvega in zmrznjenega v gozdu.

d Na lovski veselici je zabodel z nožem neki pretepač mladeniča Ivana Grabna iz Kotelja pri Slovenjgradcu, in sicer v glavo s tako silo, da niso mogli izdreti noža. Prepeljali so ga v bolnico, storilec pa na sledu. Nesrečni alkohol!

d Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoloženosti za delo, povzroči naravna »Franz-Josef« grentica odprtje telesa in poživi kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, po zauživanju »Franz-Josef« -vode zopet dobili slast do jedi v razmeroma kratki dobi. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Kaj je Arborin? Edino uspešno sredstvo za zimsko škropljenje sadnega drevja in lepoticnega grmovja. Proizvajalec: Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

★ Zimski šport! Mnogo tisoč src začne pri tej besedi hitreje biti. Ni lepšega, kakor po mili volji vrveti v krasnem »svežem, čistem in jasnem zraku; toda treba je čuvati se hladne. Proti temu ne koristijo debeli šali in krzna, ali pa samo malo, nasploh pa so neudobni. Ako pa na jeziku raztopiš počasi nekoliko »Kaiser-jevih prsnih karamel«, tedaj si se sigurno zaščitil proti prehlajenju dihal. Zaradi tega bi moral vsak športar imeti pri sebi škatljo »Kaiser-jevih prsnih karamel« s tremi jekami». Dobijo se v lekarnah in drogerijah.

★ Lahko zaslužiti in pravilno delati moremo samo, ako smo popolnoma zdravi v rokah in nogah. Bolezni, katere se trdovratno vsedajo v naše ude in členke ter v njih rujejo, bodejo in vznemirjajo in nas mučijo, so največja zapreka našega zaslužka. Kako koristna se izkažejo v teh težkih trenutkih drgnjenja in masiranja z milodišečim Fellerjevim Elsafluidom, kateri več kot 30 let osvaja vedno nove in nove privrženke kot bolublažujoče domače sredstvo in kozmetikum; v zunanji kakor notranji uporabi je najsigurnije sredstvo proti revmatizmu, glavobolu in zobobolu. V le-

PO DOMOVINI

SMARTNO PRI LITILJ

V nedeljo 22. t. m. se je vršilo zborovanje tukajšnje podružnice »Slov. Straže«. Sklenilo se je poživiti delovanje in nabirati nove člane, nadalje je bil sprejet protest proti zatiranju slov. kulturnega delovanja zlasti pa proti nasilnemu nastopu zoper Zadržno zvezo v Gorici. Občni zbor se bo vršil v nedeljo 5. febr. ob pol 8 v društvenem domu. — »Slovenca« in ajo naročene sledeče gostilne: Zadržna, P. Maček, Železnik I., Hostnik F., kar dokazuje, da vpoštevajo želje in mišljenje ljudstva. — Na Svečnico ob pol 3 popoldne priredi orliški krožek akademijo s pestrimi in zanimivimi sporedom.

ŠT. JERNEJ NA DOL.

Zadnje čase možje in fantje kar trumoma odhajajo v tujino: v Kanado in Argentino — za kraham. Bog daj, da bi jim bila sreča povsod mila! — Občinske volitve bodo 11. marca. Kaj je dolžnost vsakega volivca? Da voli res može, ki se tudi v javnosti pokažejo katoliške značaje! Tako bo v občini in župniji zavladala zopet doba napredka. Hinačev pa ne maramo. Če si katoličan, tudi drži s katoliško stranko, če ne, povej, da bomo znali napram takim nastopati. Po navadi tisti najbolj zabavljajo, ki od cerkve živijo. To je sramota in te sramote mora biti konec. — Smrtna kosa. Umrl je dne 8. jan. t. l. dolgoletni cerkveni ključar božjepotne cerkve Marije Pomočnice na Tolstem vrhu pri Št. Jerneju g. Anton Jančar. Bil je vzoren katoliški mož, kot jih je malo. Z delom svojih rok si je takorekoč iz nič naredil prav lično domačijo, skrbno odgojil svoje otroke, skrbel kot ključar za popravila pri cerkvi in pri občinskem odboru je znal vedno svetovati. Kot miren značaj je bil priljubljen tudi pri nasprotnikih naše stranke.

ČRNOMELJ.

V torek 31. t. m. ob eni popoldne bo v Črnomlju v Prosvetni dvorani sestanek zapornikov SLS za črnomeljsko glavarstvo. Poročajo poslanci.

SV. PRIMOŽ NAD KAMNIKOM.

(Tristoletnica.) V starodavni cerkvi svetega Primoža nad Kamnikom so svojčas hranili, kako povedo stara pisma, svetinje sv. mučenec Primoža in Felicijana. Ker so bile pa svetinje radi pogostnih turških navalov na naše kraje v nevarnosti pred onečaščenjem, zato so jih radi varnosti prenesli v Kamnik in so jih shranili v takrat podružni, pozneje samostanski cerkvi sv. Jakoba, kjer se večji del svetinj še danes nahaja. Ko je pa turška nevarnost minila, je ljudstvo želelo, naj se svetinje vrnejo spet romarski cerkvi na goro. Ta želja se je vsaj deloma uresničila, ko je dne 1. februarja 1628 odposlanec oglejskega patriarha dal v Ljubljani razsodbo, katere zadnji del se glasi: »Vendar pa naj se v večjo čast svetnikov in v obilnejšo pobožnost ljudstva

karnah in tozadevnih trgovinah poizkusna stekleničica 6 Din, dvojna 9 Din, špecijalna 26 Din ali pa po pošti najmanj 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specijalni po 62 Din v lekarni Eugen V. Feller, Stubica Donja, Hrvatska.

prenese del svetinj obeh svetnikov v slovesni procesiji na goro in naj se ondi shrani pod dvema ključema. Enega naj hrani mesto, drugega pa župnik.«

Te za cerkev sv. Primoža pomenljive tristoletnice se hočemo spominjati letos dne 1. februarja, ko bo ob pol devetih ondi sv. maša, h kateri posebno vabimo domačo sosesko in bližnjo okolico. Oddaljene vernike pa pri tej priložnosti opozarjamo na shode pri svetem Primožu, ki so v postu (3., 4. in 5. nedelja), in drugo nedeljo po Veliki noči, ko je vsakokrat sv. maša ob 10. Zlasti pa še na shod, ki je na sv. Primoža dan. Takrat je pa sv. maša že ob 5 zjutraj, da romarji lahko posetijo še letni semenj v Kamniku. Tudi naj bi se cerkve spominjali z obilnejšimi darovi zlasti letos, ko bo treba cerkvi šteti precejšnjo vsoto za popravo zvonika.

ZAPOGE.

Leta 1925. smo ustanovili kmetijsko podružnico. Glavni naš namen je bil nabaviti si trijer in travniško hrano. Vse skupaj je stalo Din 5000. Mnogi so se posmehovali, češ, iz te moke ne bo kruha, posebno tisti, katerih dolžnost bi bila že pred leti vse to napraviti. Mnogi taki naprednjaki še do danes niso prispevali niti pare, dasi bi vse to neobhodno potrebovali. Vsa čast pa tistim, ki so nas podpirali, da imamo vse to že plačano. Preteklo leto smo popravili in povečali pokopališče; bilo je skrajno potrebno.

TREBNJE.

»Kmet list« se v zadnji številki zelo hude, ker prihaja »Domoljub« z resnico na dan iz tiste dobe, ko so samostojneji vladali trebanjsko občino in delali z obč. denarjem kar po svoji pameti. Kmet. list hoče pač vse, kar je slabega, zvrniti na klerikale, tako tudi tisto dobo in kar enostavno reče, da so klerikaleci desetletja vladali občino. O, le počasi! Odgovorite na stavljeno vprašanje: Kdo je vladal takrat, ko je bilo v obč. blagajni 30.000 kron primanjkljaja in je bilo treba samo komisiji, ki je naredila red v obč. poslovanju, plačati 2000 K. Kdo je vladal takrat, ko so bili uradni spisi, kot je izrekla revizija, povsem neurejeni in je bilo nepravilno tudi reševanje teh spisov. Mi pa dobro vemo. Vi ste bili! Vam moramo pač povedati, ker se delate tako pozabljivi. Povedati vam moramo, kako ste delali z denarjem. Sedaj ni bila vknjižena trošarina na vino, nato zopet niso bili izkazani dohodki ubožnega zaklada itd. Še otrok se zapomni, kam dene denar, ali v »šparovček« ali mami v roke. Vam pa je morala revizija povedati, da mora biti občinski denar ločen od zasebnega denarja in da do primanjkljaja ne more priti, če se prav gospodarji. In pri sejah! Kakšen red! Prav posebne vrste! Delali ste pač po svoji pameti, na katero se sklicujete v »Kmet. listu«. Za primero samo tole: Ko vas je pri priliki eden izmed naših odličnih pristašev svaril, da pravilno postopajte, ste ga menili nič tebi nič izključili od teh sej. Revizija vas je morala seveda tudi o tem poučiti, da nimate take pravice. Kar se

pa tiče nove sodnije, Vam pa povemo, da ste je vi veseli in mi smo navdušeni za njo. Žal, da pa je bila vaša politika taka, da ste rekli ljudem kot Pilat: mi smo nedolžni pri tem, da se zida. Klerikalci so tisti, ki nakladajo nova bremena kmet. ljudstvu.

PUDOB PRI LOŽU.

Loška dolina je zelo obširna: šteje 22 vasi, en trg in mesto Lož. Središče doline je vas Pudob, ki šteje približno 40 hiš. Vrste se ob deželni cesti, na koncu vasi stoji podružnica sv. Jakoba, zraven pa stoji mogočna večstoletna lipa, ki krasi celo vas. Tik pod cerkvijo teče voda Obrh, ki vsako leto naraste skoro do 6 m visoko ter ustavi ves ogromni promet, ki gre skozi Pudob. Za slučaj povodnji so prebivalci Pudoba zelo dobro preskrbljeni, ker ima skoro vsaka hiša svoj čoln in je vas ob povodnji kakor majhno pristanišče.

SINKOV TURN.

Naša kmetijska podružnica priredi več poučnih kmetijskih predavanj. V nedeljo, dne 29. t. m. ob 10 dopoldne bo govoril g. Fr. Črne, oblastveni poljedelski referent, o samonikli pri živini. Nadaljnja predavanja se bodo odvijala o poljedelstvu, osuševanju travnikov itd. Kmetovalci, udeležite se teh poučnih predavanj! — Na pustno nedeljo priredi prostov. gasilno društvo poučno in zabavno igro. — Lepo zimo imamo, toda naša pota in ceste kričijo po gramozu. Za to postavljeni možje, zganite se!

MEZICA.

Nesreča v našem rudniku kar noče »strotiti«. V minulem letu so se trije rudarji smrtno ponesrečili. V nedeljo 15. t. m. zjutraj ob koncu »šihata« pa je prišel 26 letni Stigelov

Tinč pod vozičke električne železnice, ki odvažajo rudo iz rovov. K sreči ni dobil nevarnih poškodb, tako da bo v skrbni oskrbi rudniškega zdravnika menda kmalu zopet popravljen. — Vsi ti slučajji pa kličejo: »Več previdnosti!« — Dne 18. januarja smo ob obilni udeležbi spremljali k zadnjemu počitku 66 let starega Ručnikovega Martina. 25 let je bolehal na hudi boleznii, ki jo je v svoji izredni pobožnosti z vzorno potrpežljivostjo prenašal. Pogosto sv. obhajilo bila mu je največja tolažba.

Kaj nam podari Mohorjeva družba letos.

5. Koledar za leto 1929.

Od sile se pri nas natisne pratik, koledarjev in koledarčkov. Po vseh stenah so, po vseh mizah, po vseh pisarnah. Koledar je res ob tem vrvežu življenja potreben, ko gre vse za dneve, ure, za službe, naredbe in odredbe. Vsak koledar ima kakšen poseben namen: za trgovce svojega, za kmeta svojega, za Orle, za dijake itd. Kaj pa Mohorjev koledar? Njegova naloga ni več, da bi prinašal prazen drobiž, ki naletiš nanj vsepovsod. Ta koledar naj bo resna knjiga, ki obravnava važne dogodke: politične, cerkvene po vsem svetu; ki na kratko strne, kar je med letom pripovedovalo mnogo časopisov, pa se je razgubilo in pozabilo. Izlušči naj jedro od plev. Zato bo prinesel kakor druga zadnja leta kratke članke o zgodovini, o svetovnih dogodkih, o spremembi davčnega in drugih zakonov; tudi življenjepise mož, ki so v javnosti,

širši ali ožji koristno delovali. Pa tudi par povesti, kratkih, a dobrih bo vseboval. O gradnji hiš vnovič prinese praktična navodila. Vsi članki bodo taki, da niso samo za enkrat: prebereš in vržeš proč. Ne. Stalno vrednost bodo imeli in vabili, da jih študiraš in se pri tem res izobražuješ.

S tem smo Vas opozorili na petero prezanjivih knjig, ki jih dobi vsak, kdor se vpiše v Družbo sv. Mohorja za borih dvajset dinarjev. Torej te stane vsaka knjiga samo 4 Din. Zares, da je skoro goli papir toliko vreden.

Še: „Naš dom.“

Kaj je »Naš dom«? Že slika na naslovnii strani Vam bo to povedala: na njej je veliki učitelj in prijatelj mladine A. M. Slomšek in njegovo sporočilo Slovincem: Sveta vera bodi vam luč — materni jezik pa ključ da zveličanske narodne omike! Po tem Slomškovem nauku se ravna »Naš dom« in bi rad, da bi si ga naročili vsi poštteni slovenski fantje in dekleta.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela „Union“. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

33

Razno.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Ples v zraku. Na An gleškem so napravili zrakoplove, ki so dvakrat večji kot vsi dosedaj znani. Ti zrakoplovi imajo štiri oddelke: v prvem so stroji in vodstvo, v drugem služabniki, okrog 50 ljudi, a tretji in četrti oddelki sta namenjena potnikom. V zrakoplovih so tudi velike dvorane, namenjene plesu in drugi zabavi. Tako se bodo vrтели vsega siti bogataši lahko tudi v zraku.

Koliko ima Jugoslavija domačih živali? Na temelju najnovejšega popisa je okroglo v naši državi: goved 4 milijone 960 tisoč, bivolov 51 tisoč, konj 1 milijon 69 tisoč, mežov 18 tisoč, oslov 84 tisoč, prašičev 3 milijone 378 tisoč, ovac 7 milijonov 111 tisoč, koza 1 milijon 552 tisoč, telet 15 milijonov 75 tisoč, pa-njev čebel 534 tisoč.

Telegrafično pošiljanje slik. Nedavno so slovesno otvorili in izročili prometu napravo za telegrafično sprejemanje in pošiljanje slik med Dunajem in Berlinom. Prvi na ta način poslani sliki sta bili nemškega kanclerja dr.

Matija ni bil slišal strelav raz Golico, ker je ležal v globoke nezvesti takrat. Hladni jutranji zrak ga je šele vzdramil in osvestil. Ko se je prebudil iz omedlevice, je bil sprva preseenečen in ni vedel, kje je, kaj je z njim. Toda brž je začutil pekočo bolečino v nogi, in ko je tipal okrog sebe, je začutil pod prsti svežo kri. Skušal se je dvigniti; pa ni mogel, ker je preveč krvi izgubil. Strašno ga je žejalo in čutil je, da vročica od rane gori v njem. Niti premakniti se ni mogel, ker ga je noga preveč bolela pri najmanjšem premiku. Toda tu na stezi ne sme ostati, si je mislil, stražniki nocoj gotovo love tihotapece. In če se ne umakne, ga gotovo dobe takoj. Zato se je moral zavleči raz stezo v grmovje. Toda kakor je skušal, ni šlo. Če se je le malo dvignil, se mu je stemnilo pred očmi in moral je odnehati.

Tako je ležal zopet eno uro, dokler se ni pričelo daniti. Ko je bilo toliko svetlo, da je mogel razločiti rano, je pregledal nogo in obvezal boleče mesto s kosom srajce ter trdo prevezal nad rano, da ni kri znova odtekala. Nato pa se je z največjo muko med stražnimi bolečinami prevalil v grmovje ob stezi, zdrsel še globokeje v grmovje, tu pa zopet padel v nezavest, ki sta ga iz nje vzbudila stražnika, ko sta se pogovarjala.

Zdaj misli in ugiblje, kaj je z Matevžem, Tilnom in drugimi tihotapeci. Stražnika molče korakata, ker težko nosita in ne more od njiju ničesar izvedeti.

Toda ko upehana stražnika položita za nekaj časa nosilnico na tla, da se oddahneta, pričneta pogovor.

»Kaj praviš, kje bi bil še eden?« de prvi.

»Bog si ga vedi, kje? Ta gotovo ni tisti, ki ga je jugoslovanski vodja zadel. Oni je zakrilil z rokami in je omahnil vznok, tedaj je moral biti zadet v prsa ali pa v glavo. Ta pa je v nogo ranjen; je najbrže oni drugi.«

»Samo kje je neki obležal v prsa zadeti?«

»Pa že kje za kako pečko, da ga nisva dobila.

»Če se ni ubil, bo itak izkrvavel.«

»Moramo še enkrat pogledati nazaj!«

»Najprej tega spraviva, oni drugi bo že počakal!«

»Jezus, Marija!« gre Matiji po glavi, »postrelili so jih ko pse! In jaz sem tega kriv! Kdor pade po teh pečinah, si mora razbiti glavo. In v prsa je bil zadet! Bog se ga usmili! Če je Matevž? Kaj poreče Cilka?«

Tako mu blodi po glavi, ko ga stražnika spet dvigneta in neseta dalje. Več ne more izvedeti, ker vprašati noče, da ne bi koga izdal. Prineseta ga do koč na hrastniškem rovtu. Od tam pošljeta v Hrastje po pravo nosilnico. Ko čakajo na povratek odposlane, pripovedujeta stražnika planšarju, kako so se streljali s tihotapeci, in natančno opisujeta, kar sta videla. Matija sliši vse to, čeprav je skoro nezavesten. Zdaj ve približno vse. Samo da bi vedel, kaj je z Matevžem in Tilnom, sta li živa ali mrtva! Posebno za Matevža ga je skrb, ki je bil v prsa zadet. In to radi njegove lahkomišljenosti in neopreznosti! Bog se ga usmili in Cilke.

Iz Hrastja prinese nosilnico. Matijo so v koči okrepčali z mlekom in vodo. Stražnika pustita nahrbtnika pri planšarju in neseta Matijo v Podhrib. Ravno zavijeta z nosilnico med prve hiše, ko priženeta dva druga stražnika uklenjenega Mohorja in

Za tri dinarje si lahko naročite »Naš dom« in ga boste dobivali tri mesece. Izhaja vsak mesec enkrat. Za ta denar ga dobijo le »Domoljubovi« naročniki.

Na štajerskem je 5000 naročnikov »Našega doma«. Tudi na Kranjskem jih mora biti toliko. Dozdaj jih je bilo komaj okoli 50. Prepričani smo, da bo vsak zadovoljen, kdor si ga bo naročil.

Kaj bom storil? Še danes bom napisal dopisnico s tem naslovom: »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova c. 6. Na drugo stran bom napisal sledeče: Naročam »Naš dom« za četrta leta (pol leta, vse leto). Ker sem naročnik »Domoljuba«, imam pravico, da ga dobim za 12 Din letno. Podpišite razločno svoje ime, vas in hišno številko, prav razločno še pošto!

Kniige in skladbe.

Ob tihih urah. Ta knjiga je v prvi izdaji popolnoma pošla. Ker pa se še vedno oglašajo novi naročniki, je založništvo pripravljeno izdati II. izdajo, če bo število naročnikov zadosti veliko. Zato prosimo vse tiste, ki knjigo še žele, da se prijavijo na naslov: gđc. A. Lebar, Ljubljana, Florjanska ulica št. 7. — Obenem prosimo vse tiste, ki so želeli knjigo na ogled, da nakažejo na položnici označeno vsoto, ali knjigo vrnejo, da lahko postrežemo drugim.

Dekliški oder, I. zvezek. Te dni izide pod tem naslovom pri Slovenski Orliški zvezi v Ljubljani I. zvezek »Dekliškega odra«, ki obsega dramatičen prizor »Prava matič za materin dan in »Kaznovana nič-

murnost« za predpust. Ker je bilo doslej veliko povpraševanja po igrah s samo ženskimi vlogami, upamo, da bodo naša ženska društva pridno segala po knjižici, ki bo zlasti pri odjemu večjega števila knjižic zelo cena.

Zgodovina Celja I. del. Prazgodovina in rimska Celja. Z arheološkim vodnikom po muzeju, mestu in okolici. Spisal Janko Orožen. Naroča se pri Goričar in Leskovšku v Celju, kjer je lansko leto izšel tudi že 2. zvezek. Prvi zvezek opisuje nad vse zajemljivo dobo stare rimske Celje: Upravo, verstvo, sliko mesta, razne dogodke itd. Drugi obširnejši del pa je zelo izčrpen vodnik po celjskem muzeju: vsak predmet ima svojo zgodovino in pomen, kar pisatelj natančno razloži. S takim vodnikom v roki muzej šele zanimiv postane. Knjižico toplo priporočamo.

Ivan Sever: Oton Zupančič. I. zvezek knjižnice »Naša gruda«. Izhaja v Zagrebu vsako četrtletje. Prvi zvezek obsega 80 strani ter obsega izčrpano kritiko Zupančičeve drame: Veronika Deseniška, katero pisatelj kot docela zgrešeno odklanja. Knjiga je pisana v znanstvenem tonu in je namenjena v prvi vrsti izobražencem. Oprema knjige je zelo okusna. Naroča se pod naslovom: »Naša gruda« v Zagrebu, Bakarjeva ulica 3 ter stane celoletno 100 Din, polletno 50 Din. Nadaljnji zvezki, ki bodo izšli, bodo: O novi samorodni slovenski umetnosti; Zupančič-pesnik; Oton Zupančič in Ivan Pregelj; Umetnik, kritik in narod, Francozi in Slovenci; Novejša slovenska drama; France Prešeren.

Sv. Križev pot. 4 napevi za mešani

zbor ali ljudsko petje. Uglasbil Alojzij Mav. Mava poznamo kot zelo melodioznega skladatelja, ki vedno zna najti srednjo pot med moderno in ljudsko pesmijo. Pesmi so seveda kratke in lahke — morda bo kvečjemu prva, ki je v molu, bolj samotarila, dasi je najlepša. Cena je skrajno nizka: 3 Din. Za poštnino je seveda tudi nekaj treba dodati, sicer bo g. Mav imel zgubo. Naroča se le na naslov: Misijonska hiša pri Sv. Jožefu nad Celjem.

Dr. Beneš o katoliški cerkvi.

Českoslovaški zunanji minister dr. Beneš kot narodni socialista ni prijatelj katoliške cerkve, vendar priznava v svoji knjigi »Světová válka a světová revoluce« sledeče: »Bila bi politična slepota ne priznati, da so papež, Cerkev in splošno katolicizem bili za vojne, a tudi po vojni važni mednarodni činitelji in da so in bodo tudi v bodoče silna moč v duhovnem prevojenju. To moraš priznati, če tudi si politični protivnik in imaš druge pravne in nabožne nazore. Tudi nasprotnik Cerkve ne sme prezreti velikih duhovnih dobrot, izvirajočih iz nauka Kristusovega, ki jih deli — katoliška cerkev.« — Tako dr. Beneš. Razni naši liberalci in socialisti pa vidijo ravno v katoliški cerkvi svojo največjo sovražnico. Ubogi pritlikavci!

BRINJE prvovrstno kraško po 300 Din za 100 kg dobite pri Fran Popočniku, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 36.

krenela ž njim proti postaji finančne straže. Mohor spozna mimogrede Matijo, oči od začudenja široko razpre. Ali samo za hip. Takoj da Matiji znamenje, naj vse utaji in Matija ga razume. Peče pa ga vprašanje: kaj je z Matevžem?

Ko pridejo na postajo, spozna službujoči stražnik v Matiji onega, ki mu je bil sinoči ušel. Ko vpraša tovariša, ki sta prinesla Matijo, kje sta ga dobila, mu povesta, in še pravita, da je eden izmed ustreljenih tihotapev. Toda stražnik zmaje z glavo:

»Ni mogoče! Ranjeni ni mogel priti na vrh Golice in še s tovorom na plečih!«

Pa jima pove, kako je bilo z Matijo in pokliče še tovariša, ki je bil ž njim. Tudi ta spozna Matijo za onega, ki sta ga bila ujela.

Pripeljejo še Mohorja.

»Ali vi poznate onegale,« vpraša Matijo in na Mohorja pokaže.

»Odkod naj ga poznam?« se spretno izogne Matija.

»Tedad vi niste tihotapec?«

»Ne, nisem!«

»Zakaj pa ste bežali pred nama?«

»Bal sem se kazni, ker sem bil mejo prekoračil brez dovoljenja.«

»Kam pa ste hoteli?«

»Po opravkih v St. Peter.«

»Tedad se boste zmenili z orožniki. Vi pa,« pokaže na Mohorja, »pa najprej z našimi predstojniki, potem pa s sodiščem!«

Mohorja odpeljejo v zapor, Matijo pa, ki ni mogel hoditi, oddajo v bolniško sobo na stražnici, kjer leži ves teden v bolečinah, ki mu jih prizadeva rana. Toda bolj od telesnih bolečin ga peče in žge negotovost, vprašanje, strašno vprašanje: kaj je z Matevžem?

Ko se bliža skrajni del rojne črte, ki so jo tvorili jugoslovenski financarji, Rudniku, zaslišijo za seboj hitre korake. Ravno Ivan in Stanko sta na tem koncu črte. Ozreta se in vidita: za njima hiti Janez, Hribarjev hlapec, bled v obraz, upelhan in raztrgan od grmovja in čeri.

Ko je bil Janez odšel po naročilu Cilkinem na Golico, se je držal poti in hitro došel pod Kočno v času, ko so bili financarji že v Spodnji koči. Slutil je, da so najbrže tam, zato se je, izognil poti, ki pelje h koči in na vrh Golice, pa je zavil na desno ter krenil pod Kočno misleč, da bo tam pričel iskati za tihotapci. Toda ko le ni naletel na nobeno sled, je že menil, da so tihotapec ujeli stražniki ter jih odpeljali v koč. Tedaj je prišel na mesto, kjer sta bila Ivan in Stanko ter videl na tleh ležati izstreljeno patrono. Zato je krenil proti robu Kočne in res kmalu našel sled, krvavo sled. Zdaj je vedel, da je samo dvoje mogoče: ali so stražniki ranili tihotapec in jih odpeljali v koč, ali pa so jim tihotapec ušli. Iskal je za sledjo krvi in našel, da gre na ono stran vrha. V mokri travi je videl tudi odtise čevljev in stopinj, spoznal, da je hodilo tod več oseb in bil prepričan, da se je glavna borba tu odigrala. Imel pa je Janez kljub starosti boljše oči kot financarji in tako je našel, da je krvava sled šla na desno okrog vrha Kočne in v grmovje. Rine in išče dalje v grmovje. Tam je nekaj svetlega na vejici! Stopi tja: krvava ruta. Ogleda si jo bliže: Jezus, to je Cilina ruta, še mokra od sveže krvi, čisto prepojena ž njo. Stisne jo v žep in išče dalje. Še nekaj korakov sledi krvavi sledi, potem pa zazija pred njim prepad; le ozka steza pelje okrog roba, a ni nobene sledi na njej. Tedaj ni šel ranjeni Matevž nazaj! Čemu tudi nazaj v roke financarjem. Tu doli in prepad? Janez se zgrozi ob misli, ki mu

Marksa in avstrijskega ministrskega predsednika dr. Seipla. Obe sta bili zelo dobri.

Italijanska čebula in česnik. V letu 1926 je Italija izvozila 233.000 centov čebule in 37.000 centov česnika.

Ovčjereja v Italiji. V Italiji je približno 12 milijonov ovac. Kljub temu uvozi Italija letno okrog 400.000 centov surove volne v vrednosti 1200 milijonov lir (okrog 3600 milijonov Din). Ovčjega siira izvažata Italija okoli 120 tisoč centov.

Uvoz mlečnih izdelkov v Nemčijo. V letu 1926 so uvozile razne države v Nemčijo 978.000 centov surovega masla, precej pa tudi mleka in sira, vsega skupaj za okrog 6 milijard Din. Kakor vidimo, Nemčija mlečnih izdelkov potrebuje silno mnogo in bi tudi naše mlekarstvo moglo sodelovati pri tej važni trgovini.

Osuševalna deča v Italiji. Italija ima mnogo močvirnatih zemlji, ki se polagoma izpreminjajo v rodovitno prst. Seveda je potreba za to mnogo milijonov lir in mnogo umnega dela. Začetkom julija 1926 je bilo osušeno tam uspeva, kjer ne more nobena druga mlečna žival.

NAZNANILA.

n V Predosljah se vprizori dne 29. jan. in 5. febr. Jahnova drama »Dome«.

n Društvo sv. Marte, zavod za služkinje in kuharice v Strelški ulici, ima v nedeljo dne 29. t. m. ob 5. uri popoldne redni letni občni zbor. Vse članice vabljene. Pred občnim zborom predavanje.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Malo posestvo s hišo, Čevljarskega vajenca

lepim sadovnjakom in nekaj gozda je napredaj na Dolenjskem. — Cena po dogovoru. — Alojzij Pevec, Kržišče št. 5, p. Velika Loka — Catež, Dolenjsko.

Valenca za pekovo obrt se sprejme. Oskrba v hiši. — Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 482.

Hiša s sadnim vrtom in njivo z 1 1/2 mernika posetve, se prostovoljno proda v Stični h. št. 10. Pogoji kot tudi cena se zvedo pri Jožetu Štuparju v Stični h. št. 51.

Prasiča (mrjasca) 5-6 mesecev starega kupim. Ponudbe poslati na naslov: Fr. Lovše, Hotič pri Litiji.

Meh za smeh.

Dva lovca nista mogla prehvaliti svojega psa. »Moj Finetelj zna vse, samo govoriti še ne. Ako vržem denar v vodo, plane za njem in se ne povrne prej, dokler ga ne prinese.« »To še ni nič,« odvrne drugi lovec, »moj Karo je pa tak, da vržem v vodo bankovec za sto dinarjev, plane v vodo, prinese en kilogram postrvi ter popolnoma pravilno odštet drobiž.«

★
Birokratizem. »Franc, uredite ta pisma po abecednem redu, potem jih pa vrzite v koš.«

★
V nekem kraju so ustanovili društvo bivših vojakov, ki je imelo glavni namen, svoje člane po vojaško pokopati. Zato so sestavili pravila, katerih prvi člen se je glasil: »Namen društva je svoje člane pokopati.«

AJDOVA MOKA kg Din 5.—
KORUŽNI ZDROB kg Din 3.50
prvovrstni izdelki od 25 kg naprej, pošilja PAVEL SEDEJ, umetni mlin, JAVORNIK, Gorenjsko.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter koleša za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno.

Večletna garancija.

»Lastnik hotela vratarju: »In temu Zarlju ste oddali najboljše sobe hotela? Ali pa veste, da bo v resnici plačal?« »Prav gotovo bo, on mora biti zelo bogat.« »Odkod pa to veste?« »On je star in zelo grd, njegova žena pa mlada in lepa.«

★
Ona: »Hitro, Janez, hitro. Malka je požrla enega izmed mojih vlasnikov.«

On: »Ni vredno, saj vlasniki dandanes niso nič več moderni in jih več ne nosiš.«

Oče izvoljenke (snubcu): »Moja hčerka si ne želi, da bi bila celo življenje navezana na tepca.«

Snubec: »Ravno prav. Zato pa pustite, da jo vzamem proč od vas.«

★
Pri vedečevalki.

»Varujte in izogibljite se velike, lepe blondinke.«

Gospod (klaverno): »Prepozno. Sem jo že poročil.«

★
Dasi so bili božični prazniki in je mesar Marčan pričakoval velikega prometa, vendar se je začudil, ko je vstopila mlada sloka gospodična ter zahtevala kar celih 12 kilogramov mesa. Vendar se ni nič pomišljal, vzela celo goveje stegno raz klin ter odsekal kos, ki je tehtal 12 kilogramov. »Ali boste sami vzeli s seboj, ali naj vam ga na dom pošljem?« je vprašal mesar. Gospodična pa je nekoliko zardela ter rekla: »Saj ga ne mislim kupiti, kaj pa mislite. Veste, zdravnik mi je rekel, da sem že dvanajst kilogramov dol vzela in sedaj sem hotela videti, kakšen kos je to.«

34

Davek na zdravje. Turška vlada je napravila načrt zakona, po katerem bodo morali davkoplačevalci prispevati 20% doklade k osebnemu davku, vendar samo dole, dokler bodo zdravi. S tem denarjem hočejo Turki menda zidati bolnice in pospeševati javno zdravje.

Misijsko delo ameriških katoličanov. Ameriški katoličani so zbrali prejšnje leto en milijon dolarjev za misijone in katoliško propagando v Združenih državah. Od tega so potrošili 650.000 dolarjev za gradnjo cerkva in misijskih šol, nad 100.000 dolarjev (t. j. okrog 6 milijonov Din) pa za pomoč duhovnikom in redovnikom, ki so pobegli iz Mehike. Ta čas vzdržujejo katoliški Američani 200 semeniščnikov, ki se pripravljajo za misijonarje.

Ogromni pridelek krmne pese. Neki posestnik v bližini Piacenze v Italiji je pridelal 1474 centov obrezane krmne pese in 46 centov listov na 1 ha zemljišča. Kako je to dosegel? Vedno ena in ista pesem! Dobro je pridelal zemljo, izdatno gnojil, sejal dobro vrsto in pridno plet.

vstaja v duši. Ne vzdrži več ob robu prepada. Kolenu mu klecati in komaj more nazaj, odkoder je prišel. Zavije spet na rob, na plano. Ozre se proti Golici in vidi v solnčnem svitu stopati dva stražnika proti Kadilnikovi koči in civilista v sredi. Pogleda proti Spodnji koči. Nikogar ne vidi. Stopi dalje. Tedaj zagleda globoko v globeli bliskati bajonete. Tam bodo kaj vedeli!

Požene se za njimi, da se mu šibe noge, da ga znoj obliva od napora. Počasi jih dohaja; ali vendar se krči razdalja med njim in financarji, dokler jih nad Rudnikom ne zateče.

»O Janez, od kod pa Vi,« ga zbadljivo vpraša Ivan. »Ste tudi bili s tihotapeci?«

Janezu trepeti glas in roke mu drgetajo, ko stopi k financarjema in vpraša: »Za božjo voljo, povejte mi, kje je Matevž?«

»Matevž? Kako veste, da je bil med tihotapeci,« ga vpraša Ivan.

»Ljubezen tihotapi na Koroško!« mu s posmehom vrača Ivan večerajšnje zbadanje. Toda Stanku se zasmili stari mož, ki skrb gori iz njega.

»Najbrže je ustreljen, nismo ga dobili!«

»Da, da, mrtev, mrtev! Moja krogla ga je zadela in videl sem, kako je omahnil vznak v prepad!« škodoželjno pritrdi Ivan in še pristavi:

»Pa Cilki to povejte!«

»Živina!« se utrga Janezu in najraje bi planil na stražnika. Kakor da drob gori v njem, mu je in v glavi se mu vrtil. Jezus, kako naj pove to Cilki? Umrla bo, ubožica, če zve!

Znova se zasmili stari hlapec Stanku, ki tolaži:

»Saj ni gotovo, če je mrtev! Omahnil je res in padel in dobili ga nismo. Šli pa so nemški stražniki

za sedjo in ga morda dobe še živega in rešijo. Le povejte Cilki!«

Ivan strupeno pogleda tovariša, pa stopi urno v graben.

Takoj bodo pri hišah in ne mara, da bi šel hlapec z njima. Zato še tovariša nažene v hitro hojo in kmalu izgine Janezu izpred oči ter utoneta za ovinek.

Janez pa se sesede od bolečine, ki divja v njem. Iz žepa izvleče krvavo ruto vso skozi in skozi z Matevžovo krvjo prepojeno. Išče za besedo, ki naj jo poreče Cilki, ko ga vpraša: kje je Matevž? Kaj je z njim? In ko gre dalje, sta mu nogi težki kakor svinec in ko zavije mimo Lipovška v kolovoz, se skoro zgrudi od utrujenosti.

Doma na očetovo in materino vprašanje, kaj je zvedel, ne more najti odgovora. Šele, ko mu povedo, da Cilka še spi, trga počasi iz sebe, kar ve. Tudi ruto pokaže. In mati planejo v jok, oče se obrnejo v okno. Vsi trije molče, a vsem trem gori na jeziku in v srcu eno samo vprašanje: kaj bo s Cilko?

Sesto poglavje.

Ko je Tilen pobral ranjenega Matevža in si ga natovoril, ga je kot otroka nesel v naročju, ker bi drugače težko ranjeni nošnje ne prestal. Ugrabljen puško si je vrغل Tilan čez rame in varno hodil po stezi, malo izhojeni in ozki, da je komaj mogel z ranjencem dalje. Tilen je vedel, da dolgo ne bo mogel nositi težkega Matevža; četudi hrust in močan ko hrast, je vendar čutil, da bo breme prekmalu pretežko zanj. Glavno je, da pride okrog vrha koče na Ciganjo planino. Od tam dalje bo že laže, ker bo pot bolj zlozna.

V nekem kraju je bilo treba postaviti zid okoli pokopališča, zato so v ta namen napravili zbirko. Ko so prišli k nekemu skopuhu, jih je nagnal: »Nepotrebni izdatki. Mrtvi ne morejo ven, živi pa ne marajo noter, čemu torej ograja.«

★

Mihec je na Miklavžev večer, preden je šel spat, odprl vrata ter zaklical: »Miklavž, nič ni treba nositi biciklja, za kate-rega sem te prosil, ker sem ga že videl pod materino posteljo.«

★

Čevljarški vajenci so bili vedno na glasu kot najbolj dovtipni in zelo predržni. Ko je neka zelo suha dama prišla v čevljarstvo delavnico radi čevljev in ker ni bilo razen vajenca nikogar v delavnici (bil je ponedeljek), jo je paglavec nenavadno

dolgo in od vseh strani ogledoval. »Kaj me tako ogleduješ?« pravi dama. »Zato, ker me tako zelo spominjate na petek.« »Na petek? Kako to misliš?« »I no, ko pa nimate kar nič mesa na sebi: se odreže navihane.«

★

Mož (jezen): »Pa si vendar obljubila, da boš pokorna, ko sem te poročil.«

Ona: »Seveda. V cerkvi nisem marala drugače reči, da bi se ne bili svatje zgedavali.«

★

Tine: »Ali veš, Janez, katera vodna moč je najmočnejša na svetu?«

Janez: »O vem. To so ženske solze.«

★

Šolski nadzornik je prišel nadzorovat pouk. Izpraševal je vse križem ter bil z

odgovori učencev jako zadovoljen. Končno je stavil še tale stavek: »Koliko bi dal, ako bi mogel biti zopet mlad in zopet v šoli.« Počakal je par minut, da bi se učenci zamislili v to, kar je rekel, nato pa vprašal: »Kdo mi ve odgovoriti, zakaj si to želim?« Pa se dvigne Mirko ter pravi: »Zato, ker ste že vse pozabili, kar ste se v šoli naučili.«

★

Mornar: »Naša ladja napravi osemnajst vozlov na uro.« Starejša gospa (prvi-krat na morju): »Ja, kdo jih pa potem razvozla?«

★

Ciril je šel z mamo k zobozdravniku, ki mu je izruval zob. »Nič ne maraj, fantek,« mu reče zobozdravnik, »saj ti bo drugi zrastle.« Ciril: »Ali še pred večerjo?«

„Slovenčeve“ nagrade

Podpisana uprava razpisuje tri večje in dvajset manjših nagrad za vsakogar, ki izpolni spodaj naznačene pogoje in ki bo izžreban.

Nagrade so naslednje:

1. Vožnja v Paris ali Berlin

in nazaj v II. razredu brzovlaka ter skozi 10 dni še dnevnic po 200 Din.

Misljene so direktne proge, in sicer: Ljubljana—Benetke—Milan—Genua—Marseille—Paris in nazaj: Paris—Strassbourg—Zürich—Buchs—Ljubljana. Ali: Ljubljana—Dunaj—Praga—Dresden—Berlin in nazaj: Berlin—Leipzig—München—Ljubljana.

Ko je Tilen pobral ranjenega Matevža in si ga natovoril, ga je kot otroka nesel v naročju...

3*

Tilen se je bil namenil z ranjenim Matevžem v Javorniške rove, kjer je njegova mati planšarica v najvišji koči prav pod Lepim vrhom. Bil je prepričan, da financarji niti v sanjah ne bodo mislili, da bi se tihotapca vrnila nazaj na kranjsko stran, posebno, ker je poznal Anžeta in Mohorja, da ne izlajata. Sicer pa tudi nista vedela ta dva, da ima Tilen v Javorniških rovtih mater. Skoro nikdo namreč ni vedel, odkod je Tilen. Samo starejši ljudje so slutili pravo, toda vsi ti so že pozabili na to, in Tilen niti sam ni prav vedel, kje je bil rojen. Imel se je in izdajal za Dobravca, matere pa nikdar in nikomur niti omenil ni.

Vedel je tudi Tilen, da je pot okrog vrha koče silno nevarna in nevarna. Toda čim je okrog vrha, bo varen, ker ga bodo iskali povsod drugje ko tu. Mislil je namreč tudi, da je financarjem dobro zmešal sled z nahrbtnikom; s tem jih bo zadržal vsaj dobri dve uri. Ta čas pa bo z Matevžem že na Ciganji planini.

Težko sopeč pod bremenom zavije Tilen pod grmovje, ki raste ob robu globeli Zajčjega grabna in se drži ozke steze po porobku. V gostem grmovju se mora kajkrat ustaviti in varno ter počasi stopati dalje, ker bijejo veje Matevžu v lice in se je bati za njegovo rano. In res, gosto grmičevje strga raz Matevževih prsi krvavo ruto, ki je bil Tilen ž njo v naglici in za silo obvezal rano, da bi ustavil kri. Toda Tilen zapazi to šele precej korakov od kraja, kjer je ruto izgubil, tako, da ga tudi nevarnost, da bi mogli po tej sledi zalezovati ga financarji ne spravi nazaj, ker je vsak trenutek predragocen za Matevžovo življenje. Položi ranjenca v grmovje, si potegne izza hlače srajco in odtrga velik kos od nje ter nanovo za silo obveže rano.

(Nadaljevanje.)

Proizvodnja jajc v Italiji. Računajo, da znese 60 milijonov kokoši v Italiji letno 4 milijarde jajc. Letno se jih izvozi okrog pol milijarde.

Izraba odpadkov. Na deželi navadno izrabijo večinoma vse odpadke, pa naj si bodo to ostanki izkuhinje, smeti ali stranski odpadki. Težja je rešitev tega vprašanja po mestih, kjer končajo vsi odpadki navadno v rekah, le redkokje jih kinetično izrabijo. Odpadki Trsta n. pr. se izgube v morju, odpadki Rima v pa v reki Tiberi. Inž. Cerutti je pred kratkim napravil načrt, kako bi te odpadke dobro izrabili. o njegovega mnenja bi lahko izdatno omojili 27.000 ha (80.000 njiv) samo z odpadki Rima. Izračunali so, da bi na ta način dobili od odpadkov letno okoli 15 milijonov lir, celotno vrednost odpadkov Rima pa računajo na letnih 40 milijonov lir. — Tudi odpadki mesta Dunaja končajo brez koristi. — Zanimivo je, da je od velikih svetovnih mest najprej Moskva rešila vprašanje odpadkov in je v ta men že pred vojno najela velika zemljišča, ki so zaglala mesto Moskvo z izbornim ohrovtom, a tudi z drugo zelenjavo.

2. Vožnja v Lurd

in nazaj v II. razredu

romarskega vlaka, ki odide letos po Veliki noči iz Ljubljane pod vodstvom ljubljanske Prosvetne zveze, ter celotna oskrba (hrana in stanovanje), kakršno bo dalo vodstvo romanja ostalim udeležencem II. razreda.

3. 14dnevno bivanje ob Bohinjskem jezeru

v hotelu „Sv. Duh“ s stanovanjem, običajno hotelsko hrano ter enkratno vožnjo v II. razredu brzovlaka —

— kjer vozi — sicer pa osebnega vlaka s tiste slovenske postaje, kjer izžrebanec biva, sicer pa od slovenske meje. Isto tako vožnja nazaj do iste postaje.

Te tri nagrade se na željo izplačajo tudi v denarju.

4. Dvajset nagrad

ki obstoje v naročnini „Doma in Sveta“ ali „Mladike“

po izbiri, oboje za leto 1928.

Prvo nagrado dobi tisti, ki bo izžreban prvi, drugo dobi drugi izžreban, tretjo tretji, nadaljnjih 20 pa nadaljnjih 20 izžrebancev.

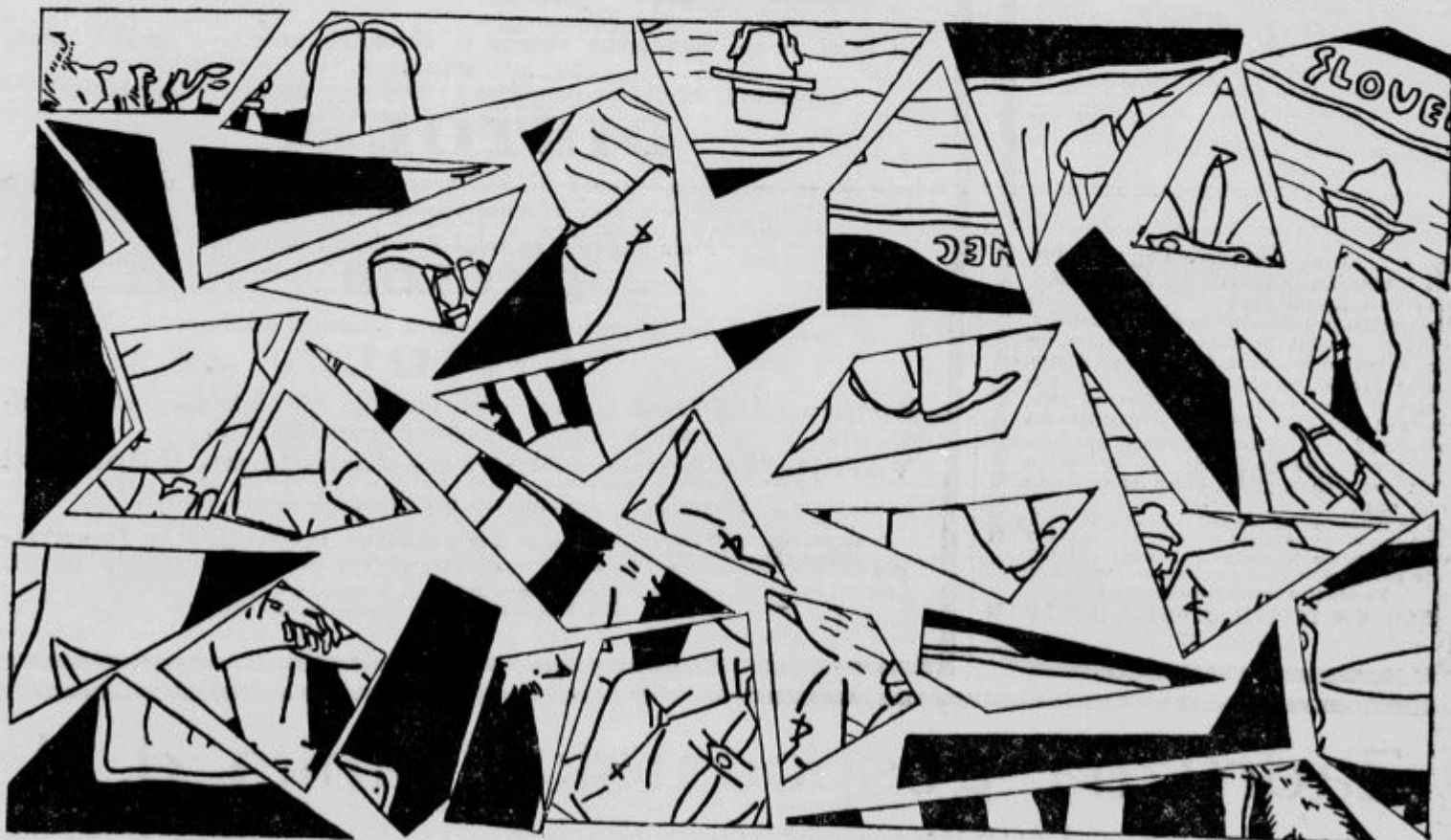
Pri žrebanju pridejo v poštev tisti, ki bodo spolnili naslednje pogoje:

1. Da pošljejo do 16. februarja (dan prispelosti v upravo) do 6 zvečer pravilno sestavljeno sliko, katere dele prinašamo spodaj;

2. če so stari naročniki, da so plačali naročnino za dnevnega »Slovenca« vsaj do 15. aprila 1928 in so to naročnino vplačali vsaj do 16. februarja (dan prispelosti v upravo) do 6 zvečer;

3. če se sedaj nanovo naroče, da so plačali naročnino za dnevnega »Slovenca« vsaj za dva meseca in mora biti ta naročnina oziroma obvestilo Čekovnega urada vsaj do 16. februarja ob 6 zvečer v upravi »Slovenca«.

Žrebanje se bo vršilo 16. februarja zvečer v upravi »Slovenca« v navzočnosti štiričlanskega odbora.

Navodilo za sestavljanje slike

Skrbno izreži posamezne kosce (3. po številu) natančno po obrobni črtah, sestavi jih tako, da podajo celotno sliko ter jih nato z dobrim lepilom nalepi, če le možno na bel papir, ki naj ne bo večji, kot je slika. Na hrbet napiši razločno in natančno svoje ime, priimek, bivališče, hišno številko in zadnjo pošto.

Nadalje napiši: star naročnik, če si na »Slovenca« že naročen. Nov naročnik pa naj napiše: Naročam »Slovenca« od ..... do ..... To sliko naj pošlje na naslov: Uprava »Slovenca«, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

Novim naročnikom se bo »Slovenec« začel takoj pošiljati. V prvi številki dobe položnico, s katero naj poravnajo naročnino, ki znaša za dva meseca z ilustrirano nedeljsko prilogo vred Din 40.—.

Uprava „Slovenca“ Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna,

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače živali
je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno kladne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotopija), Ljubljana, Mestni trg 4

Želite li se dopasti!

Ako želite biti lepi, obdržati svoje lice mladeniško sveže, svojo kožo elastično in baržunasto, svoje lase lepe in bujne, tedaj rabite za dnevno nego svoje lepote

1. »ELSA«-MILO ZDRAVJA IN LEPOTE, katero ni samo parfimirano toaletno milo, temveč vsebuje vsebi tudi medicinsko preizkušane dobrodelujoče sestavine, katere prodirajo v Vašo kožo in jo vzdržujejo zdravo, lepo, mlado, in Vašo zunanost mladeniško svežo.

FELLERJEVA PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE SO:

ELSA-lilijino mlečno milo
ELSA-rumenjakovo milo
ELSA-glicerina milo
ELSA-boraks milo
ELSA-katranovo (šampon) milo
ELSA milo za britje

Poizkusite jih! Nikdar ne boste rabili drugih mil!

Za poizkus 3 kromčkov Elsa-mila z omotom in poštino vred 52 Din.

2. FELLERJEVO PRAVO KAVKAŠKO POMADLO ZA ZAŠČITO LICA IN KOŽE. Ona Vam izgladi gube in brazgotine, dela kožo gibko in nežno, briše sledove staranja, vsvarja mladost in lepoto. Iznemadilo Vas bo, s kakšno brzino izginejo solneče pege, kožne brazde, rudečilo nosa, mozolji, zaje-danci in drugi vsakovrstni nedostaki kože.

3. FELLERJEVO MOČNO POMADLO ZA RAST LAS, katere preprečuje izpadanje las, prerano osivljenje, čisti lasne luske, dela lase mehke, gibke, bujne ter pospešuje njih rast.

Za poizkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od vsake Elsa-pomadle z omotom in poštino vred za 38 Din.

V Vašem interesu je, da pošljete denar vnaprej, ker plačate po povzetju radi poštinskih stroškov 10 Din več.

Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju

EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA

Elsatrg 16.

Poročne prstane

OČALA in vsakovrstne URE kupite poceni pri
ZDRAVKO AMBROŽIČ, urar, Radovljica.

Najboljši
šivalni stroji so
„ILIRIJA“

Nadomestni deli in
vse potrebščine za
šivalne stroje.

Generalno zastopstvo:

Em. Fischer, Zagreb, Sudnička 3/12

Zahtevajte ponudbe!

Lovske puške

florbet puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribolov, kupiti pri: F. K. KAISER, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 8972

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Naznanilo preselitve

Odvetnik

dr. Stanko Sajovic

naznanja,

da je preselil svojo odvetniško
pisarno iz Gornjega grada

v Kranj

Štempiharjeva hiša,

prej pisarna g. dr. Hinka Schreinerja

Po 10 letnem znanstvenem in praktičnem delu je

DISTOL

pri točni porabi popolnoma sigurno in absolutno zanesljivo zdravilo proti
metljivosti.

Nadomestni izdelki in potvorbe ne dosežejo dosedaj učinkovanja

DISTOL-A.

Izdatek za zdravljenje znaša 3—5% vrednosti živine, zato ne porablajte
cenejših in manj vrednih izdelkov.

Male kapsule za ovce s cirilskim napisom

AMCTON

Velike kapsule za govedo z latinskim napisom

DISTOL

Proizvajanje DISTOL-A je pod stalno kontrolo goveje klinike veter. fakul-
tete vseučilišča v Zagrebu (prof. Rajčević).

Varujte se ponaredb in nadomestnih izdelkov!

Navodila in brezplačno preiskavanje govna daje

„KAŠTEL“ tovarna kemijsko farma-
cevtiskih proizvodov d. d.
KARLOVAC.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne
odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Upravitelj: Dr. Franc Kulovec.

1

Urednik: Franc Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Oeš.